

ขั้นตอนการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกฎหมายและระเบียบ
๑	การเตรียมฐานข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	๑.๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำข้อมูลที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ข้อมูลที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขา และข้อมูลจากผู้เสียภาษีแจ้งเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มาใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการจัดเก็บภาษี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้ระบบบูรณาการทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX ONLINE) ให้ดำเนินการตามคู่มือการถ่ายโอนข้อมูลฐานปีภาษี ๒๕๖๘ ในระบบ LTAX ONLINE ๑.๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบเพิ่มเติมว่าฐานข้อมูลตามข้อ ๑.๑ มีรายละเอียดถูกต้อง ครบถ้วนเพียงพอในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างหรือไม่ ๑.๓ หากข้อมูลมีรายละเอียดไม่ครบถ้วนเพียงพอให้เตรียมดำเนินการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติมต่อไป ๑.๔ กรณีผู้บริหารท้องถิ่นได้ประกาศลดหรือยกเว้นภาษีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรา ๕๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อบรรเทาภาระภาษีกรณีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างได้รับความเสียหายหรือถูกทำลาย ฯลฯ ให้นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประกอบการประเมินภาษีในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้วย	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๓ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๑๒๕๕ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๘ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๕๓๐ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๒๘๔ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๗ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๒๗๑ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘
๒	การแต่งตั้งพนักงานสำรวจพนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษี	๒.๑ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย ดังนี้ (ตามตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษี) (๑) พนักงานสำรวจ เพื่อทำหน้าที่ในการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยควรแต่งตั้งผู้อำนวยการกองช่างหรือหัวหน้าส่วนโยธาและเจ้าหน้าที่จัดเก็บเป็นพนักงานสำรวจ (๒) พนักงานประเมิน เพื่อทำหน้าที่ประเมินภาษี โดยควรแต่งตั้งปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้อำนวยการกองคลังเป็นพนักงานประเมิน (๓) พนักงานเก็บภาษี เพื่อทำหน้าที่รับชำระภาษีและเร่งรัดการชำระภาษี โดยควรแต่งตั้งผู้อำนวยการกองคลัง หรือเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ เป็นพนักงานเก็บภาษี	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกฎหมายและระเบียบ
		๒.๒ คำสั่งแต่งตั้งพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษี ไม่จำเป็นต้องทำทุกปี เว้นแต่บุคคลที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสำนักงาน หรือต้องการแต่งตั้งบุคคลอื่นเพื่อมาปฏิบัติหน้าที่แทน ๒.๓ กรณีแต่งตั้งบุคคลภายนอกเป็นพนักงานสำรวจ ให้ทำคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสำรวจแยกต่างหาก	
๓	บัตรประจำตัวพนักงานสำรวจ	๓.๑ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นออกบัตรประจำตัวพนักงานสำรวจ ตามแบบบัตรประจำตัวพนักงานสำรวจ และให้มีอายุการใช้งาน ดังนี้ (๑) กรณีเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ หรือพนักงานจ้างสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีอายุการใช้งาน ๔ ปี นับแต่วันที่ออกบัตร (๒) กรณีไม่ได้เป็นบุคคลตาม (๑) ให้มีอายุการใช้งานไม่เกินกำหนดระยะเวลาตามที่ประกาศกำหนด ระยะเวลาที่จะทำการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ๓.๒ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษี กฎหมายไม่ได้กำหนดให้มีบัตรประจำตัวพนักงานไว้ เป็นการเฉพาะ ผู้บริหารท้องถิ่นจึงไม่ต้องออกบัตรประจำตัวแต่อย่างใด	- พระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๘วรรคสาม - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ข้อ ๓ และข้อ ๙
๔	การสำรวจข้อมูลรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	๔.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเร่งรัดการจัดทำแผนที่แนวเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อนำไปใช้ประกอบการสำรวจข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเขตพื้นที่ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีปัญหาเรื่องแนวเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด เพื่อมิให้เกิดปัญหาแจ้งการประเมินภาษีช้าซ้อนและส่งผลกระทบต่อประชาชน ๔.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดสำรวจข้อมูลรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างครบถ้วนและถูกต้องตามแบบมาตรฐานที่ คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐกำหนดแล้ว ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสำรวจทุกปี แต่เพื่อให้ฐานข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นปัจจุบันสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป ควรดำเนินการสำรวจข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตพื้นที่ของตนอย่างน้อย ๑ ครั้ง ในช่วง ๔ ปี โดยแนวเขตพื้นที่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- พระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๔ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ - พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ข้อ ๕ - ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ตามพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ที่	ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		๔.๓ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่สำรวจข้อมูลรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างยังไม่ครบถ้วนหรือไม่เป็นไปตามแบบมาตรฐานที่คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐกำหนด ให้สำรวจข้อมูลเพิ่มเติมให้ครบถ้วน โดยดำเนินการดังนี้ (๑) ก่อนดำเนินการสำรวจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประกาศกำหนดระยะเวลาที่จะทำการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยกำหนดระยะเวลาการสำรวจตามแผนงาน ความจำเป็น และเหมาะสมแต่ละพื้นที่ และปิดประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ณ ที่ทำการหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่อื่นภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ตามตัวอย่างประกาศ เรื่อง การสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (๒) เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำรวจแล้วมาจัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพื่อประกาศให้ประชาชนทราบภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๙ หรือภายในกำหนดเวลาที่ผู้บริหารท้องถิ่นขยายออกไป โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรวางแผนประกาศกำหนดระยะเวลาการสำรวจให้สอดคล้องกับห้วงระยะเวลาดังกล่าวด้วย (๓) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจแจ้งประกาศกำหนดระยะเวลาการสำรวจให้ประชาชนทราบ โดยปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเผยแพร่ประกาศดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ทางโทรสาร จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือจัดทำเป็นรูปแบบแอปพลิเคชัน การรับ – ส่งข้อความผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนด้วยก็ได้ (๔) กรณีมีเหตุจำเป็น เช่น ทราบอยู่แล้วว่าผู้เสียภาษีไม่อยู่ในพื้นที่ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นสมควรจะส่งประกาศและแผนการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้ผู้เสียภาษีเฉพาะรายทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับเพื่อประโยชน์ในการสำรวจเพิ่มเติมก็ได้	- ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๘ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๓ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๓๖๙ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๒๕๐ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๗๒๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๒๙๔ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๙๘๒๔ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๐๙๔๑ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๒๓๑ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๓๒๒๐ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๗

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อมูลหมายเหตุและระเบียบ
		(๕) การปฏิบัติหน้าที่และอำนาจของพนักงานสำรวจ (๕.๑) พนักงานสำรวจมีหน้าที่และอำนาจสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้างภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวกับประเภท จำนวน ขนาดของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง การใช้ประโยชน์ ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อายุของสิ่งปลูกสร้าง และรายละเอียดอื่นที่จำเป็นในการประเมินภาษี ตามแบบสำรวจรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดแบบท้ายหนังสือ ทั้งนี้ ให้สำรวจและบันทึกข้อมูล เลขประจำตัวประชาชน และเลขทะเบียนนิติบุคคล ของผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีด้วย เนื่องจากเป็น มาตรการหนึ่งในการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลภาครัฐในการ ให้บริการประชาชนตามพระราชบัญญัติการ บริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบ ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง มาตรการเตรียม ความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐในการบริหาร ราชการและให้บริการประชาชนในสภาวะวิกฤต (๕.๒) ขณะปฏิบัติหน้าที่พนักงานสำรวจ ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (๕.๓) พนักงานสำรวจมีอำนาจเข้าไป ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวข้อง และเรียกเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้างจากผู้เสียภาษี เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือสิทธิ ครอบครอง สัญญาเช่าหรือสัญญาซื้อขายที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้าง ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร แผนผังบริเวณ ซึ่งแสดงรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และอาจขอให้ ผู้เสียภาษีชี้เขตที่ดินหรือให้รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้างได้ (๕.๔) กรณีที่ผู้เสียภาษีไม่อยู่ และพนักงาน สำรวจไม่สามารถเข้าไปในที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ของผู้เสียภาษีได้ พนักงานสำรวจอาจนำข้อมูลเกี่ยวกับ ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจากฐานข้อมูลอื่นที่มีอยู่มาใช้ ประกอบการจัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ เช่น ฐานข้อมูลจากแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแบบสำรวจข้อมูล เกี่ยวกับที่ดิน (ผ.ท.๑) แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรือน	- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๗๙๓ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๘ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๒๓๒ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๓๕ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๗๘๖ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ และหนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๒๑๙ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๒๓๗ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท๐๘๐๘.๓/ว๓๖๕๘ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๕๒๗ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๒๘๔ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๗ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๕๔๘๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๗ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๙๙๑ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		หรือสิ่งปลูกสร้าง (ผ.ท.๒) ทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.๔) แบบแสดงรายการที่ดินเพื่อชำระภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.๕) ทะเบียนที่ดินเพื่อชำระภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.๖) แบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.๒) และแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม (๕.๕) กรณีที่ผู้เสียภาษีขัดขวางการสำรวจหรือไม่ส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดให้แก่พนักงานสำรวจ ให้พนักงานสำรวจรายงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบเพื่อมีหนังสือเรียกเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ ผู้ที่ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสำรวจตามมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (๕.๖) กรณีที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของผู้บริหารท้องถิ่น ตามมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท (โดยดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งกำหนดให้การกระทำความผิดในลักษณะที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง และกฎหมายกำหนดให้ต้องชำระค่าปรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดมีอำนาจปรับเป็นพินัย) ๔.๔ กรณีเป็นข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในที่ราชพัสดุหรือในเขตปฏิรูปที่ดิน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถประสานตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลกับสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ หรือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินในจังหวัดที่รับผิดชอบ ก่อนแจ้งการประเมินภาษีไปยังผู้เช่าที่ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ราชพัสดุหรือในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย ๔.๕ เนื่องจากมาตรา ๑๐ กำหนดให้สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขาแจ้งการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง หรือการจดทะเบียนการเช่าต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรายเดือน และมาตรา ๓๓ กำหนดให้ผู้เสียภาษีแจ้งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือวันที่ผู้เสียภาษีรู้ถึงเหตุดังกล่าว ซึ่งยังไม่ครอบคลุมถึงกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องให้ความสำคัญกับการสำรวจและปรับปรุงรายการ	

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้เป็นปัจจุบัน ณ วันที่ ๑ มกราคมของปี เพื่อให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปด้วยความครบถ้วนถูกต้องตามความเป็นจริง ๔.๖ การสำรวจที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างให้พิจารณาตามข้อเท็จจริงในการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง เช่น (๑) กรณีเจ้าของที่ดินได้ทำการเกษตรแล้วต่อมาภายหลังมีวัชพืชขึ้นสูงเกินกว่าชนิดพืชที่ปลูก อันอาจเกิดจากเจ้าของที่ดินมิได้เข้าไปบำรุงรักษาตามรอบระยะเวลา ที่ดินแปลงดังกล่าวหากยังคงปรากฏตามชนิดพืชที่ปลูกตามอัตราขั้นต่ำที่กำหนดในบัญชี ยังคงถือว่าเป็นที่ดินที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม ไม่ใช่ที่ดินที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ (๒) กรณีสนามชนไก่ที่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ด้วยเหตุอันมิใช่มาจากผู้เสียภาษี เช่น มาตรการควบคุมป้องกันโรคติดต่อ ไม่ถือเป็นที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ (๓) กรณีที่ดินที่ถูกน้ำท่วมขังเป็นเหตุให้ไม่สามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้ ไม่ถือเป็นที่ดินที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ (๔) กรณีเจ้าของที่ดินยังไม่ได้ก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยตามที่ได้รับอนุญาตเนื่องจากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จึงชะลอการก่อสร้างอาคาร และมีหนังสือขอใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ไม่เข้าข่ายการใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย (๕) กรณีการใช้ประโยชน์ในการประกอบการเกษตร หมายถึง การประกอบการเกษตรขั้นต้นเท่านั้น ไม่รวมถึงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและพื้นที่ต่อเนื่องที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบการเกษตรกรรมจะต้องมีพื้นที่ติดต่อกับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบการเกษตรกรรม ทั้งนี้ ตามแนวทางการพิจารณาลักษณะของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบการเกษตรกรรมที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งให้ทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติ (๖) กรณีการประเมินประเภทการใช้ประโยชน์ของอสังหาริมทรัพย์รอการขายให้ประเมินตามข้อเท็จจริงของการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น (๗) กรณีมีผู้บุกรุกเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของรัฐวิสาหกิจ ไม่เข้ากรณีได้รับยกเว้นตามข้อ (๒) ของกฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒	

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกฎหมายและระเบียบ
		๔.๗ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินการสำรวจและจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ๔.๘ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นต้นไป ให้ใช้บัญชีแนบท้าย ก ของประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบ เกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๘ ๔.๙ การกำหนดประเภทและวิธีการวัดขนาด สิ่งปลูกสร้างให้เป็นไปตามแบบมาตรฐานสิ่งปลูกสร้าง และบัญชีเทียบเคียงสิ่งปลูกสร้าง ตามที่คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐประกาศ กำหนด และคู่มือการประเมินราคาสิ่งปลูกสร้าง ที่กรมธนารักษ์จัดส่งให้	
๕	การจัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และบัญชีรายการห้องชุด (ภ.ด.ส. ๓ และ ภ.ด.ส. ๔)	๕.๑ ให้พนักงานสำรวจนำข้อมูลรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้จากการสำรวจเพิ่มเติมมาจัดทำบัญชี ภ.ด.ส. ๓ และ ภ.ด.ส. ๔ เรียงลำดับตามรายชื่อของผู้เสียภาษีแยกตามประเภทที่ดิน และชื่ออาคารชุด ดังนี้ (๑) ประเภทที่ดิน ให้เรียงลำดับจากที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ก่อนที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ตามลำดับ ดังนี้ โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (นส.๓, นส.๓ก) หนังสือแสดงการทำประโยชน์ในที่ดิน (ส.ป.ก., ก.สน.๕, น.ค.๓) หนังสือแสดงสิทธิทำกินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ส.ท.ก.) ใบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) และเอกสารราชการอื่น (๒) ชื่ออาคาร ให้เรียงลำดับตามชื่ออาคารชุด เลขที่ห้องชุด ๕.๒ บัญชี ภ.ด.ส. ๓ และ ภ.ด.ส. ๔ ที่พนักงานสำรวจจัดทำขึ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ทั้งนี้ ห้ามมิให้เปิดเผยข้อมูลรายชื่อและหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้เสียภาษี และให้เร่งรัดปิดประกาศบัญชีดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๙ หรือภายในกำหนดเวลาที่ผู้บริหารท้องถิ่นขยายออกไป ๕.๓ เพื่อให้การจัดเก็บภาษีประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นธรรม และถูกต้องตามความเป็นจริง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดส่งข้อมูลรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้เสียภาษีแต่ละราย	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔ - ประกาศกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ข้อ ๕ - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๕๒๕ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๐๙๔๑ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ที่	ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		ตามประกาศบัญชีตามข้อ ๕.๒ ให้ผู้เสียภาษีทราบโดยตรง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยให้ส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือสถานที่ทำการของผู้เสียภาษีนั่น หรือจะพิจารณาจัดส่งทางโทรสารจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือจัดทำเป็นรูปแบบแอปพลิเคชันการรับ - ส่งข้อความผ่านสื่อคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน โดยจัดทำเป็นประกาศปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเผยแพร่ประกาศดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถทำบันทึกข้อตกลงกับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด หรือหน่วยงานอื่นที่ประกอบการเกี่ยวกับการจัดส่งพัสดุหรือจัดส่งเอกสารต่าง ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้นและส่งให้กับผู้เสียภาษีได้โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ๕.๔ การส่งข้อมูลตามข้อ ๕.๓ ให้ดำเนินการ ดังนี้ (๑) ระบุลำดับที่ตามบัญชีในประกาศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๒) แจ้งผู้เสียภาษีให้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล หากเห็นว่าไม่ถูกต้องให้แจ้งผู้เสียภาษีทราบว่า มีสิทธิยื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องได้ และควรกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ (๓) กรณีผู้เสียภาษีแจ้งความประสงค์ขอแก้ไขเพิ่มเติมบัญชี ภ.ด.ส. ๓ และ ภ.ด.ส. ๔ เกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ตาม (๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพิจารณาดำเนินการได้เพื่อความถูกต้องและเป็นธรรม ๕.๕ กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเคยสำรวจข้อมูลรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแล้ว และไม่ได้สำรวจในรอบปีนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ต้องจัดทำบัญชี ภ.ด.ส. ๓ และ ภ.ด.ส. ๔ เพื่อประกาศและจัดส่งให้ผู้เสียภาษีที่เคยดำเนินการมาแล้วในปีที่ผ่านมา	- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๒๓๑ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๒๘๔ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๗
๖	การแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและบัญชีรายการห้องชุด (ภ.ด.ส. ๓ และ ภ.ด.ส. ๔)	๖.๑ บัญชี ภ.ด.ส. ๓ และ ภ.ด.ส. ๔ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้นอาจแก้ไขเพิ่มเติมได้ใน ๒ กรณี ดังนี้ (๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบพบว่าบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่จัดทำขึ้นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมบัญชีดังกล่าวได้	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		(๒) ผู้เสียภาษียื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อขอแก้ไขบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เนื่องจากเห็นว่าบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่จัดทำขึ้นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ๖.๒ เมื่อได้รับคำร้องขอแก้ไขบัญชี ภ.ด.ส. ๓ และ ภ.ด.ส. ๔ จากผู้เสียภาษี ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งให้พนักงานสำรวจดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อมูลที่ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง ๖.๓ เมื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ผลเป็นประการใดให้แจ้งผู้เสียภาษีทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องจากผู้เสียภาษี ทั้งนี้ วิธีการแจ้งให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการจัดส่งรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามข้อ ๕.๓ ๖.๔ กรณีบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งได้จัดทำขึ้นมีข้อมูลไม่ถูกต้อง ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแก้ไขเพิ่มเติมบัญชี ภ.ด.ส. ๓ และ ภ.ด.ส. ๔ โดยไม่ต้องปิดประกาศและจัดส่งบัญชีที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นให้ผู้เสียภาษีทราบ	
๗	การแจ้งเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์	๗.๑ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแล้ว ต่อมาผู้เสียภาษีเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ให้ผู้เสียภาษีแจ้งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์หรือวันที่ผู้เสียภาษีรู้ถึงเหตุดังกล่าว ตามแบบแจ้งเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ภ.ด.ส. ๕ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง และเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษีมากที่สุด ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีทราบว่า การไม่แจ้งเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบจะมีความผิดโทษปรับเป็นพินัยไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ๗.๒ วิธีการแจ้งเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ นอกจากผู้เสียภาษีจะแจ้งการเปลี่ยนแปลงโดยยื่นแบบแจ้งเปลี่ยนแปลงที่สำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว อาจแจ้งเปลี่ยนแปลงผ่านทางโทรสาร จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือจัดทำเป็นรูปแบบแอปพลิเคชัน การรับ - ส่งข้อความผ่านสื่อคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยให้ประกาศให้ประชาชนทราบถึงวิธีการแจ้งดังกล่าวไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเผยแพร่ประกาศดังกล่าวทางเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ	- พระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๘๕ - พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๙ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๙๔๘ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๒๑๒ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

ที่	ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินการ	ข้อกฎหมายและระเบียบ
		๗.๓ เมื่อได้รับแจ้งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์จากผู้เสียภาษีแล้ว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นตรวจสอบ หากพบว่ามีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์จริง ให้มีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ภ.ด.ส. ๓) บัญชีรายการอาคารชุด (ภ.ด.ส. ๔) รวมถึงบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ (ภ.ด.ส. ๑ และ ภ.ด.ส. ๒) เพื่อประเมินภาษีตามการใช้ประโยชน์ในปีถัดไป เช่น เปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๘ จะมีผลต่อการประเมินภาษีในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ทั้งนี้ บัญชี ภ.ด.ส. ๓ และ ภ.ด.ส. ๔ ที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ไม่ต้องปิดประกาศและจัดส่งให้ผู้เสียภาษียื่นขึ้นทราบบอก	
๘	การจัดทำบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ภ.ด.ส. ๑) และบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ห้องชุด ภ.ด.ส. ๒)	๘.๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำข้อมูลบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ รอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙ และข้อมูลรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้จากการสำรวจเพิ่มเติมในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มาจัดทำเป็นประกาศบัญชี ภ.ด.ส. ๑ และ ภ.ด.ส. ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยให้ตรวจสอบและปรับปรุงรายละเอียด ดังนี้ (๑) อายุสิ่งปลูกสร้างเพื่อคำนวณค่าเสื่อมราคา ให้นับอายุตามปีปฏิทิน เริ่มตั้งแต่ปีที่ก่อสร้างแล้วเสร็จถึงปีที่จัดเก็บภาษี (๒) ราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ให้ใช้บัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ (รอบบัญชี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙) ที่ได้รับแจ้งจากกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ซึ่งเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดาวน์โหลดข้อมูลดังกล่าว ผ่านระบบบูรณาการทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX ONLINE) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น https://ltax.dla.go.th โดยต้องเข้าใช้งานผ่านระบบยืนยันตัวตน (SSO) กรณีกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา กรมธนารักษ์จะส่งข้อมูลผ่านระบบของกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยาโดยตรง (๓) นำราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินที่คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐประจำจังหวัดได้มีประกาศแก้ไขราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน (บางแปลง) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มาใช้เป็นฐานในการจัดทำบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ภ.ด.ส. ๑) ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน (๔) ประเภทสิ่งปลูกสร้างตามแบบมาตรฐานที่กรมธนารักษ์กำหนดมี ๖๙ แบบ และกรณีมีสิ่งปลูกสร้างลักษณะพิเศษที่ไม่สามารถเทียบเคียงตามบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ซึ่งกรมธนารักษ์จัดทำขึ้นให้พนักงานประเมินแจ้งให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีนำส่งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงมูลค่าสิ่งปลูกสร้าง เพื่อประกอบการพิจารณากำหนดราคาของสิ่งปลูกสร้างต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นได้ และเมื่อองค์กรปกครอง	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ - พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๔ - พระราชกฤษฎีกากำหนดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ - กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประกาศราคาประเมินทุนทรัพย์ อัตราภาษี และรายละเอียดอื่นในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ - ประกาศคณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ เรื่อง กำหนดวันเริ่มใช้บัญชีราคาประเมินที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ - ประกาศคณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ เรื่อง กำหนดแบบมาตรฐานสิ่งปลูกสร้างและบัญชีเทียบเคียงสิ่งปลูกสร้าง ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		ส่วนท้องถิ่นได้พิจารณากำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ของสิ่งปลูกสร้างนั้นแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งไปยังกรมธนารักษ์ เพื่อจัดทำเป็นบัญชีสิ่งปลูกสร้างที่มีลักษณะพิเศษต่อไป (๕) อัตราภาษีในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ (๖) ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ยังคงได้รับการยกเว้นหรือลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตามมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ ทั้งนี้ หากเจ้าของทรัพย์สินนำทรัพย์สินไปให้เช่าเพื่ออยู่อาศัย จะไม่ได้รับยกเว้น ต้องเสียภาษีในอัตราอยู่อาศัย ๘.๒ ให้ปิดประกาศก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๙ หรือภายในระยะเวลาที่ผู้บริหารท้องถิ่นขยายออกไป ณ สำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่อื่นตามที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นสมควร เพื่อให้เจ้าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างสามารถตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นจากราคาประเมินทุนทรัพย์ด้วยตนเองว่า อยู่ในข่ายที่จะต้องชำระภาษีหรือไม่	- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๗๒๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๑๑๐๖ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๗ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๑๔๘๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๑๐๙ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๕๒๑๖ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๙๑๑ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
๙	การคำนวณหามูลค่าฐานภาษีของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	ให้นำราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และห้องชุด ที่ได้รับจากกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่มาคำนวณหามูลค่าของทรัพย์สินดังกล่าว ดังนี้ ๙.๑ มูลค่าฐานภาษีของที่ดิน ให้นำจำนวนเนื้อที่ดินของที่ดินแปลงนั้น ๆ คูณด้วยราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินที่กำหนดไว้ตามบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน (บาท ต่อ ตร.ว.) ดังนี้ (๑) กรณีที่ดินหลายแปลงซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกัน และเป็นเจ้าของเดียวกัน ให้คำนวณมูลค่าที่ดินทั้งหมดรวมกันเป็นฐานภาษี (๒) กรณีที่ดินหลายแปลงซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกัน และเป็นเจ้าของเจ้าของเดียวกัน ถูกคั่นด้วยที่ดินที่เป็นทางสาธารณประโยชน์ ที่ดินในส่วนที่ถูกคั่นถือว่าไม่มีอาณาเขตติดต่อกัน และไม่ได้เป็นของเจ้าของเดียวกัน (๓) กรณีที่ดินที่มีแนวเขตเดินสายไฟฟ้าแรงสูงพาดผ่านหรือมีสภาพเป็นบ่อลึกเกิน ๓ เมตร ถ้าเป็นที่ดินที่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปรับลดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินลงตามประกาศคณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐประจำจังหวัด เรื่อง การประเมินราคาที่ดินในแนวเขตเดินสายไฟฟ้าแรงสูงพาดผ่านและการประเมินราคาที่ดินที่มีสภาพเป็นบ่อ แต่ถ้าเป็นที่ดินที่ไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๒ - กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณมูลค่าที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๙๘๒๔ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๗๙๓ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๘ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๘๓๒ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		ให้ปรับลดราคาประเมินทุนทรัพย์ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณมูลค่าที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๙.๒ มูลค่าฐานภาษีของสิ่งปลูกสร้าง ให้นำพื้นที่ใช้สอยของสิ่งปลูกสร้างทั้งหมด x (ราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างต่อ ตร.ม. - ค่าเสื่อมราคา) กรณีสิ่งปลูกสร้างมีการต่อเติมชั้นที่สูงขึ้นเสร็จแล้ว และพร้อมใช้ประโยชน์ แม้ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์เนื่องจากยังไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการ ให้นำพื้นที่ใช้สอยของสิ่งปลูกสร้างที่ต่อเติมมารวมคำนวณมูลค่าฐานภาษีด้วย ๙.๓ มูลค่าฐานภาษีของห้องชุด ให้นำพื้นที่รวมของทรัพย์ส่วนบุคคล (ตร.ม.) x ราคาประเมินทุนทรัพย์ห้องชุด (บาท/ตร.ม.) โดยไม่ต้องหักค่าเสื่อมราคา	
๑๐	การยกเว้นมูลค่าของฐานภาษี	เมื่อคำนวณมูลค่าฐานภาษีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างและอาคารชุดตามข้อ ๙ แล้ว ให้ตรวจสอบว่ามีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง และอาคารชุด อยู่ในข่ายได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีหรือไม่ แล้วแต่กรณี ดังนี้ ๑๐.๑ กรณีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม รวมถึงให้ผู้อื่นเช่าหรือใช้ประโยชน์เพื่อประกอบเกษตรกรรมในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดให้ได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นรวมกันไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท โดยมีวิธีการคำนวณ ดังนี้ (๑) หากผู้เสียภาษีเป็นเจ้าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่เกิน ๑ แปลง ให้นำมูลค่าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างนั้น หักด้วย ๕๐ ล้านบาท หากมูลค่าของฐานภาษีที่คำนวณได้มีมูลค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับศูนย์ ให้มูลค่าของฐานภาษีดังกล่าวเท่ากับศูนย์ (๒) หากผู้เสียภาษีเป็นเจ้าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมากกว่า ๑ แปลง ให้นำมูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างนั้นหักด้วย ๕๐ ล้านบาท โดยให้หักมูลค่าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของแปลงที่มีมูลค่าสูงสุดก่อนแล้วหักมูลค่าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีมูลค่าสูงในลำดับรองลงมาตามลำดับ หากมูลค่าของฐานภาษีที่คำนวณได้มีมูลค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับศูนย์ ให้มูลค่าของฐานภาษีดังกล่าวเท่ากับศูนย์ ๑๐.๒ กรณีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของรายเดียวหรือหลายราย ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือใช้เป็นที่อยู่อาศัยร่วมกัน และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในวันที่ ๑ มกราคมของปีภาษีนั้น ให้ได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท โดยมีวิธีการคำนวณ	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ - ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งเจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาใช้เป็นที่อยู่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎร ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ - ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ - ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เหตุจำเป็นทางราชการซึ่งบุคคลธรรมดาต้องย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้าน ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกฎหมายและระเบียบ
		คือ ให้นำมูลค่าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างหักด้วย ๕๐ ล้านบาท หากมูลค่าของฐานภาษีที่คำนวณได้มีมูลค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับศูนย์ ให้มูลค่าของฐานภาษีดังกล่าวเท่ากับศูนย์ ๑๐.๓ กรณีเจ้าของที่ดินบ้านหลังหลักแบ่งที่ดินให้ญาติสร้างที่อยู่อาศัย โดยไม่สามารถแบ่งแยกการใช้ประโยชน์ได้อย่างชัดเจน และไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการอยู่อาศัย ที่ดินส่วนที่เป็นที่ตั้งของบ้านญาติจะเข้าข่ายได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท ๑๐.๔ กรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นเจ้าของสิ่งปลูกสร้าง แต่ไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดิน และใช้สิ่งปลูกสร้างดังกล่าวเป็นที่อยู่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ให้ได้รับยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท โดยมีวิธีการคำนวณ คือ ให้นำมูลค่าของสิ่งปลูกสร้างนั้นหักด้วย ๑๐ ล้านบาท หากมูลค่าของฐานที่คำนวณได้มีมูลค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับศูนย์ ให้มูลค่าของฐานภาษีดังกล่าวเท่ากับศูนย์	- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๗๒๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๘๗๑๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๘๗๔๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๗
๑๑	การคำนวณภาษี	๑๑.๑ ให้นำฐานภาษีของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง (ราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง) ที่คำนวณได้ หักด้วยมูลค่าของฐานภาษีที่ได้รับยกเว้น (ถ้ามี) แล้วคูณด้วยอัตราภาษีตามสัดส่วนการใช้ประโยชน์ ๑๑.๒ อัตราภาษีที่ต้องเสียอาจมีหลายอัตราแยกตามมูลค่าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามที่กฎหมายกำหนด เช่น กรณีประกอบกิจการค้า ที่ดินมีมูลค่า ๑๔๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท อัตราภาษีที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีต้องแยกตามมูลค่าของฐานภาษี โดยมูลค่าไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท อัตราภาษีร้อยละ ๐.๓ = $50,000,000 \times 0.3\% = 150,000$ บาท และมูลค่าส่วนที่เกิน ๕๐ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท อัตราภาษีร้อยละ ๐.๔ = $94,000,000 (144,000,000 - 50,000,000) \times 0.4\% = 376,000$ บาท รวมเป็นค่าภาษีที่ต้องเสีย = $150,000 + 376,000 = 526,000$ บาท ๑๑.๓ การคำนวณภาษีกรณีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีการใช้ประโยชน์หลายประเภทตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้คำนวณภาษีตามสัดส่วนของการใช้ประโยชน์ ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ - พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๔ - ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งเจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาใช้เป็นอยู่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ - ประกาศกระทรวงการคลัง และกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งเจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ - ประกาศกระทรวงการคลัง และกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดเก็บภาษีสำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่มี

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกฎหมายและระเบียบ																																										
			การใช้ประโยชน์หลายประเภท ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๗๑๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔																																										
๑๒	อัตราภาษี	๑๒.๑ อัตราภาษีที่ใช้ในการจัดเก็บในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่ปีภาษี ๒๕๖๕ เป็นต้นไป ดังนี้ <table><tr><th>ประเภทที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง</th><th>มูลค่า (ล้านบาท)</th><th>อัตราภาษี (ร้อยละ)</th></tr><tr><td rowspan="5">(๑) เกษตรกรรม</td><td>ไม่เกิน ๗๕</td><td>๐.๐๑</td></tr><tr><td>เกิน ๗๕ - ๑๐๐</td><td>๐.๐๓</td></tr><tr><td>เกิน ๑๐๐ - ๕๐๐</td><td>๐.๐๕</td></tr><tr><td>เกิน ๕๐๐ - ๑,๐๐๐</td><td>๐.๐๗</td></tr><tr><td>เกิน ๑,๐๐๐ ขึ้นไป</td><td>๐.๑</td></tr><tr><td rowspan="3">(๒) ที่อยู่อาศัย (ก) ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในวันที่ ๑ มกราคมของปีภาษีนั้น</td><td>ไม่เกิน ๒๕</td><td>๐.๐๓</td></tr><tr><td>เกิน ๒๕ - ๕๐</td><td>๐.๐๕</td></tr><tr><td>เกิน ๕๐ ขึ้นไป</td><td>๐.๑</td></tr><tr><td rowspan="4">(ข) สิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในวันที่ ๑ มกราคมของปีภาษีนั้น</td><td>ไม่เกิน ๔๐</td><td>๐.๐๒</td></tr><tr><td>เกิน ๔๐ - ๖๕</td><td>๐.๐๓</td></tr><tr><td>เกิน ๖๕ - ๙๐</td><td>๐.๐๕</td></tr><tr><td>เกิน ๙๐ ขึ้นไป</td><td>๐.๑</td></tr><tr><td rowspan="4">(ค) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยกรณีอื่นนอกจาก (ก) และ (ข)</td><td>ไม่เกิน ๕๐</td><td>๐.๐๒</td></tr><tr><td>เกิน ๕๐ - ๗๕</td><td>๐.๐๓</td></tr><tr><td>เกิน ๗๕ - ๑๐๐</td><td>๐.๐๕</td></tr><tr><td>เกิน ๑๐๐ ขึ้นไป</td><td>๐.๑</td></tr><tr><td>(๓) อื่นๆ</td><td>ไม่เกิน ๕๐</td><td>๐.๓</td></tr></table>	ประเภทที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	(๑) เกษตรกรรม	ไม่เกิน ๗๕	๐.๐๑	เกิน ๗๕ - ๑๐๐	๐.๐๓	เกิน ๑๐๐ - ๕๐๐	๐.๐๕	เกิน ๕๐๐ - ๑,๐๐๐	๐.๐๗	เกิน ๑,๐๐๐ ขึ้นไป	๐.๑	(๒) ที่อยู่อาศัย (ก) ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในวันที่ ๑ มกราคมของปีภาษีนั้น	ไม่เกิน ๒๕	๐.๐๓	เกิน ๒๕ - ๕๐	๐.๐๕	เกิน ๕๐ ขึ้นไป	๐.๑	(ข) สิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในวันที่ ๑ มกราคมของปีภาษีนั้น	ไม่เกิน ๔๐	๐.๐๒	เกิน ๔๐ - ๖๕	๐.๐๓	เกิน ๖๕ - ๙๐	๐.๐๕	เกิน ๙๐ ขึ้นไป	๐.๑	(ค) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยกรณีอื่นนอกจาก (ก) และ (ข)	ไม่เกิน ๕๐	๐.๐๒	เกิน ๕๐ - ๗๕	๐.๐๓	เกิน ๗๕ - ๑๐๐	๐.๐๕	เกิน ๑๐๐ ขึ้นไป	๐.๑	(๓) อื่นๆ	ไม่เกิน ๕๐	๐.๓	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๓ - พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๔ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๔๒ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๖ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๗๘๙๒ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘
ประเภทที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)																																											
(๑) เกษตรกรรม	ไม่เกิน ๗๕	๐.๐๑																																											
	เกิน ๗๕ - ๑๐๐	๐.๐๓																																											
	เกิน ๑๐๐ - ๕๐๐	๐.๐๕																																											
	เกิน ๕๐๐ - ๑,๐๐๐	๐.๐๗																																											
	เกิน ๑,๐๐๐ ขึ้นไป	๐.๑																																											
(๒) ที่อยู่อาศัย (ก) ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในวันที่ ๑ มกราคมของปีภาษีนั้น	ไม่เกิน ๒๕	๐.๐๓																																											
	เกิน ๒๕ - ๕๐	๐.๐๕																																											
	เกิน ๕๐ ขึ้นไป	๐.๑																																											
(ข) สิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในวันที่ ๑ มกราคมของปีภาษีนั้น	ไม่เกิน ๔๐	๐.๐๒																																											
	เกิน ๔๐ - ๖๕	๐.๐๓																																											
	เกิน ๖๕ - ๙๐	๐.๐๕																																											
	เกิน ๙๐ ขึ้นไป	๐.๑																																											
(ค) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยกรณีอื่นนอกจาก (ก) และ (ข)	ไม่เกิน ๕๐	๐.๐๒																																											
	เกิน ๕๐ - ๗๕	๐.๐๓																																											
	เกิน ๗๕ - ๑๐๐	๐.๐๕																																											
	เกิน ๑๐๐ ขึ้นไป	๐.๑																																											
(๓) อื่นๆ	ไม่เกิน ๕๐	๐.๓																																											

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ			ข้อกำหนดและระเบียบ
		ประเภทที่ดินและ สิ่งปลูกสร้าง	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	
		(๔) ที่ดินหรือ สิ่งปลูกสร้างที่ทิ้ง ไว้ว่างเปล่าหรือ ไม่ได้ทำประโยชน์ ตามควรแก่สภาพ (เสียเพิ่ม ๐.๓% ทุก ๓ ปี แต่รวม แล้วไม่เกิน ๓%)	เกิน ๕๐ - ๒๐๐	๐.๔	
			เกิน ๒๐๐ - ๑,๐๐๐	๐.๕	
			เกิน ๑,๐๐๐ - ๕,๐๐๐	๐.๖	
			เกิน ๕,๐๐๐ ขึ้นไป	๐.๗	
๑๒.๒ กรณีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ ๓ ปีติดต่อกัน ในปี ที่ ๔ จะต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๐.๓ จากอัตราภาษีที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ จะต้องเป็นกรณีที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการแจ้งการประเมินภาษีโดยส่งแบบประเมินภาษี เป็นประเภททิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพเป็นเวลา ๓ ปีติดต่อกัน ในปี ที่ ๔ จึงจะปรับอัตราเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๐.๓ เป็นร้อยละ ๐.๖ หากยังไม่มี การทำประโยชน์ติดต่อกันอีก ในปี ที่ ๗ จะถูกปรับเพิ่มอีกร้อยละ ๐.๓ เป็นร้อยละ ๐.๙ จากอัตราภาษีที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๔ หากมีการโอนกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ประเมินและแจ้งการประเมินภาษีเป็นที่ทิ้งไว้ว่างเปล่ามาแล้ว ๓ ปีติดต่อกัน โดยปีที่ ๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังประเมินเป็นที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าฯ จะถือเป็นปีที่ ๑ สำหรับผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองรายใหม่ เว้นแต่เป็นการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองบางส่วน จะถือเป็นปีที่ ๔ สำหรับผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองรายเดิมร่วมกับผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองรายใหม่ ๑๒.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติ กำหนดอัตราภาษี ที่ สูงกว่าอัตราภาษีที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๗ วรรคหก ได้ แต่จะกำหนดอัตราภาษีแยกตามประเภทการใช้ประโยชน์ หรือตามเงื่อนไขแต่ละประเภทการใช้ประโยชน์ไม่ได้ เนื่องจากกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจไว้					
๑๓	การลดและการยกเว้นภาษี	๑๓.๑ ให้พิจารณาลดภาษีในอัตราร้อยละ ๕๐ และร้อยละ ๙๐ สำหรับทรัพย์สินบางประเภทตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับพระราชกฤษฎีกา			- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗

ที่	ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		ลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท (ถ้ามี) ทั้งนี้ การลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะลดเกินกว่าอัตราร้อยละ ๙๐ มิได้ ๑๓.๒ ผู้บริหารท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดมีอำนาจลดหรือยกเว้นภาษีที่ดินให้แก่ผู้เสียภาษีโดยพิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการลดหรือยกเว้นภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ใน ๒ กรณี ตามตัวอย่างการพิจารณาลดหรือยกเว้นภาษี ดังนี้ (๑) กรณีมีเหตุอันวิสัยที่ยากจะป้องกันได้ โดยทั่วไป ตามมาตรา ๕๖ เช่น อัคคีภัย ภัยแล้ง ภัยจากลูกเห็บ ไฟป่า โรคระบาดของแมลงหรือศัตรูพืช อากาศหนาวจัด ภัยสงคราม ภัยจากการก่อการร้าย เป็นต้น ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ หรือมีบุคคลหรือสัตว์ทำให้เกิดขึ้นซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง เมื่อเหตุดังกล่าวได้ยุติลงแล้ว ให้ประกาศให้ผู้เสียภาษีมาลงทะเบียนและประกาศรายชื่อผู้มาลงทะเบียน พร้อมทั้งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำรวจความเสียหาย เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เสียภาษี จำนวนพื้นที่ และสัดส่วนของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้รับความเสียหาย และจำนวนภาษีที่เห็นควรลดหรือยกเว้นภาษีตามหลักเกณฑ์เสนอคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้วแต่กรณีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามรอบระยะเวลาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนด (๒) กรณีมีเหตุนอกจากข้อ (๑) ทำให้ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างเฉพาะรายได้รับความเสียหายหรือถูกรื้อถอนหรือทำลาย หรือชำรุดเสียหายจนเป็นเหตุให้ต้องซ่อมแซมในส่วนสำคัญโดยมิได้มีเหตุมาจากผู้เสียภาษีตามมาตรา ๕๗ (พิจารณาตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่) ให้ผู้เสียภาษีมายื่นคำร้องภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างได้รับความเสียหายฯ พร้อมทั้งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำรวจความเสียหาย เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เสียภาษี จำนวนพื้นที่ และสัดส่วนของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งได้รับความเสียหาย และจำนวนภาษีที่เห็นควรลดหรือยกเว้นภาษีตามหลักเกณฑ์เสนอคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้วแต่กรณีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามรอบระยะเวลาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทย กำหนด กรณีที่ผู้เสียภาษีไม่อาจยื่นคำร้องภายในเวลาที่กำหนด เพราะมีเหตุการณ์ที่จำเป็นอันมิได้เกิดขึ้นจากความผิดของผู้เสียภาษี ถ้าผู้เสียภาษี	- พระราชบัญญัติกวดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๒๓๑ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๑๑๐๖ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๗ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๑๒๕๕ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๘

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		มีคำขอผู้บริหารท้องถิ่นอาจขยายระยะเวลา และดำเนินการส่วนหนึ่งส่วนใดที่ล่วงมาแล้วเสียใหม่ก็ได้ ตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ๑๓.๓ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษี ไม่มีอำนาจสั่งลดหรือยกเว้นภาษี โดยเทียบเคียงมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒	
๑๔	การแจ้งประเมินภาษี	๑๔.๑ กรณีผู้เสียภาษีรายใดได้รับยกเว้นมูลค่าฐานภาษี และไม่มีค่าภาษีที่ต้องเสีย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ต้องส่งหนังสือแจ้งประเมินภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีนั้น ๑๔.๒ ให้แจ้งการประเมินภาษีโดยส่งแบบประเมินภาษี (ภ.ด.ส. ๖ - ๘) พร้อมทั้งคำอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการลดภาษีตามมาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ ให้แก่ผู้เสียภาษีหรือผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียภาษีตามมาตรา ๔๗ ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๙ หรือภายในกำหนดเวลาที่ผู้บริหารท้องถิ่นขยายออกไป ตามตัวอย่างรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบหนังสือแจ้งการประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ๑๔.๓ การส่งหนังสือแจ้งประเมินภาษีถือเป็นขั้นตอนสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้เสียภาษีในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ให้เจ้าหน้าที่ส่งให้แก่ผู้เสียภาษีหรือผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียภาษีตามมาตรา ๔๗ ให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้ (๑) ส่งให้แก่ผู้เสียภาษีโดยตรง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือสถานที่ทำการของผู้เสียภาษีหรือผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียภาษี หากไม่พบผู้เสียภาษีหรือผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียภาษี จะส่งให้แก่ผู้บรรลุนิติภาวะและอยู่ ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของผู้เสียภาษีหรือผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียภาษีนั่นก็ได้ กรณีที่อยู่ที่จัดส่งหนังสือแจ้งการประเมินไม่ใช่ภูมิลำเนาของผู้เสียภาษี และไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าที่อยู่จัดส่งเป็นถิ่นที่อยู่ หรือสถานที่ทำการของผู้เสียภาษีหรือไม่ การส่งหนังสือประเมินภาษีดังกล่าวจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ไม่สามารถบังคับชำระภาษีจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้ ทั้งนี้ เทียบเคียงตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๓๐๐/๒๕๕๘ (๒) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยให้ส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของผู้เสียภาษีหรือผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียภาษี กรณีการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หากได้ส่งให้บุคคลซึ่งอยู่ใน	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๖๗ - พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๒๒ - พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๔ การแจ้ง - กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ข้อ ๖ และข้อ ๙ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เฉพาะกรณีที่ผู้เสียภาษีได้รับแบบแจ้งการประเมินภาษีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาชำระภาษี เพราะพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดซึ่งมิใช่ความผิดของผู้เสียภาษี ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกฎหมายและระเบียบ
		บ้านเรือนเดียวกัน ทำงานอยู่ในสถานที่เดียวกันกับผู้เสียหาย เจ้าหน้าที่รับรองหรือผู้ดูแลของโรงแรมหรืออาคาร ผู้ทำหน้าที่เวรรับส่งหรือเวรรักษาการณ์ของหน่วยงานหรืออาคาร หลายชั้นต่าง ๆ ให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้แทนของผู้รับ ตามที่กำหนดในประชณียนเทศ (๓) กรณีส่งตามข้อ (๑) หรือ (๒) ไม่ได้ เช่น ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับแล้ว ปรากฏหลักฐานว่า ไม่มีผู้รับ หรือจดหมายตีกลับมายังองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ให้ตรวจสอบภูมิสำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสถานที่ทำการของผู้เสียหายให้ถูกต้องอีกครั้ง หากปรากฏว่า อยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ให้พิจารณา ปิดหนังสือ หากอยู่นอกเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ทราบภูมิสำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสถานที่ทำการ ของผู้เสียหาย หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้พิจารณาลงประกาศ แจ้งความในหนังสือพิมพ์ เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว และล่วงพ้นไปไม่น้อยกว่า ๗ วัน ให้ถือว่าผู้เสียหาย หรือผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียหายได้รับหนังสือ แจ้งประเมินภาษีแล้ว (๔) วิธีการปิดหนังสือหรือประกาศแจ้งความ ในหนังสือพิมพ์ ควรดำเนินการ ดังนี้ (๔.๑) ปิดหนังสือในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ ภูมิสำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสถานที่ทำการของผู้เสียหายนั้น หรือผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียหาย โดยให้กระทำ ต่อหน้าเจ้าพนักงาน เช่น เจ้าพนักงานตำรวจ ข้าราชการ ส่วนกลาง หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่ ได้แก่ กำนัน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือพนักงาน ส่วนท้องถิ่น และข้าราชการประจำอำเภอหรือจังหวัด ที่ไปเป็นพยานอย่างน้อย ๒ คน การปิดหนังสือให้ปิด เป็นรายแผ่น ถ้ามีจำนวนหลายแผ่นจะเย็บติดรวมกันก็ได้ แต่ต้องสามารถเปิดอ่านได้โดยสะดวก เมื่อปิดหนังสือ เรียบร้อยแล้วให้บันทึกภาพไว้เป็นหลักฐานพร้อมทั้งจัดทำ บันทึกรับปิดหนังสือ ตามแบบตัวอย่างบันทึกการปิดหนังสือ (๔.๒) ลงประกาศแจ้งความในหนังสือพิมพ์ (รายวัน รายสัปดาห์ หรือหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นก็ได้) โดยข้อมูลที่ประกาศ ประกอบด้วย ชื่อ - สกุล (ไม่ต้องลง เลขที่บัตรประจำตัวประชาชนหรือเลขทะเบียนนิติบุคคล ทรัพย์สินที่ประเมินภาษี (ที่ดิน.....แปลง สิ่งปลูกสร้าง..... รายการ และจำนวนภาษี.....บาท (ไม่ต้องลงรายละเอียด ทรัพย์สิน) การดำเนินการตามข้อ (๑) - (๔) ต้องดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาแจ้งการประเมินภาษี	- ประกาศคณะกรรมการกิจการ ไปรษณีย์ เรื่อง ให้ใช้ไปรษณียนเทศ พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๖๓ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๔๗๗๒ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๗๑๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๗๒๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๗๕๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๑๑๐๖ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๗ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๙๑๔๙ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๘ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ส่วนที่ ๓๓ ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๕๐๘ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และหนังสือกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น ส่วนที่ ๓๓ ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๙๙๐๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๔๗๘ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๘ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๕๗๕๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๘

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		๑๔.๔ กรณีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างมีเจ้าของรวมหลายคน สามารถแจ้งประเมินภาษีไปยังเจ้าของรวมคนหนึ่งคนใด โดยระบุชื่อเจ้าของรวมคนอื่นไว้ในหนังสือแจ้งประเมินภาษีฉบับเดียวกัน เพื่อให้มาชำระภาษีแทนกันได้ ทั้งนี้ อาจสำเนาหนังสือแจ้งเพิ่มเติมไปยังเจ้าของรวมคนอื่นเพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดการชำระภาษีได้ตามมาตรา ๒๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๔๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑๔.๕ กรณีเจ้าของทรัพย์สินเสียชีวิต ให้แจ้งประเมินไปยังผู้จัดการมรดก หรือทายาท (กรณีไม่ได้มีการตั้งผู้จัดการมรดก) และในกรณีที่ไม่มีทายาทโดยธรรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะเจ้าหนี้ผู้มีส่วนได้เสียที่จะต้องได้รับชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีสิทธิร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้จัดตั้งผู้จัดการมรดกตามมาตรา ๑๗๑๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแจ้งการประเมินภาษีไปยังผู้จัดการมรดกได้ ตามมาตรา ๔๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑๔.๖ กรณีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างมีการจดทะเบียนสิทธิเก็บกิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งประเมินภาษีไปยังเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๔๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดให้ในระหว่างที่สิทธิเก็บกินยังมีอยู่ ผู้ทรงสิทธิต้องออกค่าใช้จ่ายในการจัดการทรัพย์สิน ตลอดจนเสียภาษีอากรกับทั้งต้องใช้ดอกเบี้ยหนี้ซึ่งติดพันทรัพย์สินนั้น ๑๔.๗ กรณีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ระหว่างการยึดของเจ้าพนักงานบังคับคดี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงต้องแจ้งการประเมินภาษีไปยังเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างรายเดิมจนกว่าที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นจะได้โอนไปยังบุคคลอื่น รวมทั้งต้องแจ้งรายการค่าภาษีค้างชำระให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ ๑๔.๘ กรณีเจ้าของทรัพย์สินเป็นบุคคลล้มละลาย ให้แจ้งการประเมินไปยังเจ้าของทรัพย์สิน และส่งหนังสือแจ้งการประเมินดังกล่าวให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ในฐานะผู้มีอำนาจจัดการทรัพย์สิน เพื่อให้นำเงินจากกองทรัพย์สินในคดีล้มละลายมาชำระภาษีที่ดินแทน ๑๔.๙ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งข้อมูลรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตามแบบ ภ.ด.ส. ๓ และ ภ.ด.ส. ๔ แล้ว แต่ผู้เสียภาษีไม่ได้รับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังสามารถแจ้งการประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามแบบ ภ.ด.ส. ๖, ๗, ๘ ได้ เนื่องจากเป็นขั้นตอนตามกฎหมายที่แยกจากกัน	

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		๑๔.๑๐ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งหนังสือแจ้งประเมินภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๙ หรือภายในกำหนดเวลาที่ผู้บริหารท้องถิ่นขยายออกไป แม้หนังสือแจ้งประเมินภาษีส่งถึงผู้เสียภาษีเมื่อพ้นกำหนดเวลาชำระภาษีแล้ว ก็ถือว่าการส่งหนังสือแจ้งประเมินภาษีนั้นชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งในกรณีนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมควรที่จะปฏิบัติต่อผู้เสียภาษีนั้นแตกต่างจากกรณีที่ผู้เสียภาษีได้รับหนังสือแจ้งประเมินภาษีภายในเวลาที่กำหนด โดยถือปฏิบัติ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลา ดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เฉพาะกรณีที่ผู้เสียภาษีได้รับแบบแจ้ง การประเมินภาษีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาชำระภาษี เพราะพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดซึ่งมิใช่ความผิด ของผู้เสียภาษี ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ๑๔.๑๑ เนื่องจากระบบการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นระบบประเมินภาษีโดยเจ้าพนักงาน ซึ่งกำหนดให้ เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแจ้ง การประเมินภาษีให้แก่ผู้เสียภาษี และผู้เสียภาษี ต้องเสียภาษีตามแบบประเมินภาษีที่ได้รับแจ้ง ดังนั้น เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการประเมินภาษี ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดแล้ว ก็มีหน้าที่โดยปริยายที่จะติดตาม ตรวจสอบการได้รับแจ้งการประเมินภาษีของผู้เสียภาษีด้วย เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เสียภาษีได้รับแจ้งการประเมินภาษี ภายในเวลาอันสมควรแล้ว ๑๔.๑๒ กรณีตรวจพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งการประเมินภาษีไม่ถูกต้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถลดยอดลูกหนี้ค้างชำระ (เนื่องจากไม่มีมูลหนี้ หรือจัดเก็บข้อมูลผิดพลาด และได้บันทึกบัญชี เป็นรายได้ประจำปีไว้แล้ว ทำให้มียอดลูกหนี้ค้างชำระ ไม่ตรงตามความเป็นจริง) โดยเสนอผู้บริหารท้องถิ่น พิจารณานุมัติ และแจ้งสภาท้องถิ่นทราบ ๑๔.๑๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้งานระบบ บูรณาการทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX ONLINE) สามารถ พิมพ์หนังสือแจ้งประเมินภาษีซึ่งจะปรากฏ QR Code ชำระภาษี และสามารถเชื่อมโยงบริการพิมพ์พร้อมส่ง ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับในประเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-AR) เพื่ออำนวยความสะดวกประชาชนในการ เสียภาษี และเพิ่มประสิทธิภาพรวมถึงลดภาระค่าใช้จ่าย ในการจัดเก็บภาษี	

ที่	ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
๑๕	การชำระภาษี	๑๕.๑ ผู้เสียภาษีมีหน้าที่ชำระภาษีภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๙ หรือภายในกำหนดเวลาที่ผู้บริหารท้องถิ่นขยายออกไปโดยชำระภาษีด้วยตนเอง ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ (โดยส่งธนาคัตติ ตัวแลกเงินไปรษณีย์ เช็คนาคารหรือเช็คที่ธนาคารรับรอง ส่งจ่ายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นตั้งอยู่ และให้ถือว่าวันที่หน่วยงานให้บริการไปรษณีย์ประทับตราลงทะเบียนเป็นวันที่ชำระภาษี) หรือชำระผ่านธนาคารหรือโดยวิธีการอื่น และให้ถือว่าวันที่ธนาคารได้รับเงินค่าภาษีหรือวันที่มีการชำระเงินค่าภาษีเป็นวันที่ชำระภาษี ๑๕.๒ กรณีผู้เสียภาษีได้รับแบบแจ้งการประเมินภาษีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาชำระภาษี เพราะพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดซึ่งมิใช่ความผิดของผู้เสียภาษี ทำให้ผู้เสียภาษีไม่สามารถชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนดได้ให้ขยายกำหนดเวลาชำระภาษีจากเดิมภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๙ หรือภายในกำหนดเวลาที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบให้ขยายกำหนดเวลาออกไปเป็นภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแบบแจ้งการประเมินภาษี ๑๕.๓ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการชำระภาษี โดยสมัครขอใช้บริการรับชำระภาษีท้องถิ่นข้ามธนาคาร (Cross Bank Bill Payment) บนระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ที่สาขาของธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) เพื่อเพิ่มช่องทางการชำระภาษีให้กับผู้ชำระภาษีไปชำระภาษีผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ การชำระผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารทุกสาขา, ATM, Internet Banking และ Mobile Banking เป็นต้น ๑๕.๔ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนประชาชนให้มาชำระภาษีภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อไม่ต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม รวมทั้งแจ้งเตือนให้ประชาชนระมัดระวังกลุ่มมิจฉาชีพแอบอ้างหลอกลวงเกี่ยวกับการทำธุรกรรมชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างผ่านโทรศัพท์มือถือ หรือในรูปแบบอื่น ๆ หากพบว่ามีกรแอบอ้างหรือปลอมแปลงเอกสาร	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๕๑ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ข้อ ๗ และข้อ ๘ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เฉพาะกรณีที่ ผู้เสียภาษีได้รับแบบแจ้งการประเมินภาษีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาชำระภาษี เพราะพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดซึ่งมิใช่ความผิดของผู้เสียภาษี ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๘๖๘๐ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๘๖๖๔ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๑๑๐๖ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๗ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๖๘๙ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๓๔๒ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๖

ที่	ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินการ	ข้อกฎหมายและระเบียบ
๑๖	การผ่อนชำระภาษี	๑๖.๑ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอาจขอผ่อนชำระภาษีเป็นงวดได้ โดยเงินภาษีขั้นต่ำที่จะมีสิทธิผ่อนชำระต้องมีจำนวนตั้งแต่ ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป ผ่อนชำระได้ ๓ งวด ๆ ละเท่า ๆ กันก็ได้ งวดที่ ๑ ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๙ หรือภายในกำหนดเวลาที่ผู้บริหารท้องถิ่นขยาย (กำหนดระยะเวลาเป็นเดือน) งวดที่ ๒ ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๙ และงวดที่ ๓ ภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๙ หรือภายในระยะเวลาที่ขยายออกไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เฉพาะกรณี ที่ผู้เสียภาษีได้รับแบบแจ้งการประเมินภาษีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาชำระภาษี เพราะพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดซึ่งมิใช่ความผิดของผู้เสียภาษี ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ๑๖.๒ หากผู้เสียภาษีไม่ชำระภาษีตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในการผ่อนชำระ ให้หมดสิทธิที่จะผ่อนชำระ และต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๑ ต่อเดือนของจำนวนภาษีที่ค้างชำระ เศษของเดือนให้นับเป็น ๑ เดือน โดยให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาชำระภาษีเดิมในปีภาษี ๒๕๖๙ จนถึงวันที่มีการชำระภาษี แต่ไม่ให้เกินกว่าจำนวนภาษีที่ต้องชำระ	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๒ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๖๙ - กฎกระทรวงการผ่อนชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เฉพาะกรณีที่ผู้เสียภาษีได้รับแบบแจ้งการประเมินภาษีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาชำระภาษี เพราะพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดซึ่งมิใช่ความผิดของผู้เสียภาษี ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ - มติคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘
๑๗	การรับชำระภาษีบางส่วน	๑๗.๑ กรณีผู้เสียภาษีประสงค์จะชำระภาษีบางส่วน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถรับชำระภาษีบางส่วนได้ โดยหากเกินกำหนดระยะเวลาชำระภาษี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถคิดเบี้ยปรับและเงินเพิ่มจากจำนวนเงินภาษีค้างชำระที่นำมาชำระบางส่วนได้ และเงินค่าภาษีที่ชำระบางส่วนนั้นถือเป็นอันระงับไป สำหรับค่าภาษีที่ยังไม่ได้ชำระยังคงถือเป็นเงินค่าภาษีค้างชำระนับตั้งแต่เมื่อพ้นกำหนดเวลาชำระภาษี และยังคงอยู่ในข่ายต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่มนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย ๑๗.๒ เงินที่ชำระบางส่วนให้นำไปหักเพื่อชำระเงินต้นค่าภาษีเป็นลำดับแรก ตามตัวอย่างวิธีการคำนวณแนบท้าย	- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การรับชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินบางส่วนและการคิดเงินเพิ่มสำหรับค่าภาษีค้างชำระ เรื่องเสร็จที่ ๑๐๗/๒๕๕๖ - คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๖๙๕/๒๕๕๘ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๙๑๔๙ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๘
๑๘	ใบเสร็จรับเงิน	๑๘.๑ รูปแบบใบเสร็จรับเงินให้ใช้ตามแบบท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพิมพ์ใบเสร็จรับเงิน (ภ.ด.ส. ๑๑) ได้ทางระบบ e-LAAS หรือออกใบเสร็จ	- ประกาศกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		ด้วยระบบมือตามแบบที่กำหนดดังกล่าว โดยสามารถสั่งทำแบบพิมพ์ใบเสร็จรับเงินได้จากโรงพิมพ์อาสารักษาดินแดนหรือโรงพิมพ์ในท้องถิ่นตามความเหมาะสม ๑๘.๒ ใบเสร็จรับเงินที่ใช้สำหรับรับเงินในปีงบประมาณใด ให้ใช้รับเงินภายในปีงบประมาณนั้นเท่านั้น เมื่อขึ้นปีงบประมาณใหม่ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินเล่มใหม่ ใบเสร็จรับเงินฉบับใดที่ยังไม่ใช้ให้คงติดไว้กับเล่มและให้ปรุเจาะรู หรือประทับตราเล็กใช้เพื่อมิให้นำมาใช้รับเงินได้ต่อไป	- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๙ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๘
๑๙	การประเมินภาษีผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วน	๑๙.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจทบทวนการประเมินภาษีให้ถูกต้องตามที่ผู้เสียภาษีมินหน้าที่ต้องเสียได้เฉพาะกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการแจ้งการประเมินไปยังผู้เสียภาษีนั่นแล้ว โดยทบทวนการประเมินได้ไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันสุดท้ายของกำหนดเวลาการชำระภาษี เนื่องจากกฎหมายไม่ได้กำหนดให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินภาษีย้อนหลัง ๑๙.๒ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เคยแจ้งการประเมินภาษีเจ้าของกรรมสิทธิ์รายใหม่มาก่อน ไม่ใช้การประเมินภาษีผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วน ๑๙.๓ กรณีค่าภาษีเพิ่มขึ้น ให้พนักงานประเมินมีหนังสือแจ้งการประเมินเฉพาะจำนวนเงินค่าภาษีที่เพิ่มขึ้น โดยส่งหนังสือแจ้งการประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ภ.ด.ส. ๖) และแบบแสดงรายการคำนวณภาษี (ภ.ด.ส. ๗ - ๘) ให้แก่ผู้เสียภาษี เพื่อให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีเพิ่มเติมโดยไม่ต้องเสียเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับการประเมิน ๑๙.๔ กรณีค่าภาษีลดลง ให้พนักงานประเมินแก้ไขแบบแสดงรายการคำนวณภาษี (ภ.ด.ส. ๗ - ๘) และเสนอผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อมีหนังสือแจ้งค่าภาษีที่ลดลงให้ผู้เสียภาษีทราบ (ไม่ต้องส่ง ภ.ด.ส. ๖ แต่ให้แบบ ภ.ด.ส. ๗ - ๘) ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ตรวจสอบพบว่าการประเมินภาษีผิดพลาด (๑) หากผู้เสียภาษีได้ชำระภาษีไปแล้วเกินกว่าจำนวนค่าภาษีที่ต้องเสีย ให้แจ้งผู้เสียภาษีรับเงินที่ชำระเกินคืนภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง โดยไม่ต้องยื่นคำร้องขอรับเงินคืนตามแบบ ภ.ด.ส. ๙	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๓ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๒๓๑ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๖๗๙๑ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๐๘๙๑ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		(๒) หากผู้เสียภาษียังไม่ได้ชำระภาษี ให้แจ้งผู้เสียภาษีมาชำระเงินตามจำนวนเงินภาษีที่คำนวณได้ พร้อมเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระภาษีประจำปีจนถึงวันที่ชำระภาษีเสร็จสิ้น (ถ้ามี) ทั้งนี้ เงินเพิ่มต้องไม่เกินกว่าจำนวนภาษีที่ต้องชำระ	
๒๐	การยื่นคำร้องขอรับเงินคืน กรณีไม่มีหน้าที่ต้องเสีย หรือเสียภาษีเกินกว่าจำนวนที่ต้องเสีย	๒๐.๑ ผู้เสียภาษีสามารถยื่นคำร้องขอรับเงินคืนตามแบบ ภ.ด.ส. ๙ ได้ภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ชำระภาษี เว้นแต่กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดเก็บภาษีไปแล้ว ต่อมามีการตราพระราชกฤษฎีกาลดภาษีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบให้ขยายกำหนดเวลาชำระภาษี เป็นเหตุให้ผู้เสียภาษีมียกยติได้รับเงินคืน ผู้เสียภาษีไม่ต้องยื่นคำร้องขอรับเงินคืนตามแบบ ภ.ด.ส. ๙ ๒๐.๒ เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับคำร้องขอรับเงินคืน ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาคำร้องให้เสร็จสิ้น และแจ้งผลการพิจารณาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่รับคำร้อง ๒๐.๓ กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นว่าผู้ร้องมียกยติได้รับเงินคืน ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งคืนเงิน และแจ้งให้ผู้ร้องทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ให้มีคำสั่ง และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด เพื่อคืนเงินให้ผู้ร้องโดยเร็วต่อไป ๒๐.๔ กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นว่า การประเมินภาษีผิดพลาดเกิดจากการประเมินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นสั่งให้ดอกเบียแก่ผู้ที่ได้รับคืนเงินในอัตราร้อยละ ๑ ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินที่ได้รับคืนโดยไม่คิดทบต้น นับแต่วันที่ยื่นคำร้องขอรับเงินคืนหรือจนถึงวันที่ คืนเงิน แต่ต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ได้รับคืน ๒๐.๕ ถ้าผู้ยื่นคำร้องไม่มารับเงินคืนภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้เงินนั้นตกเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒๐.๖ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์รอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ ที่กรมธนารักษ์จัดส่งให้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณมูลค่าฐานภาษีโดยถูกต้องแล้ว แม้ต่อมาจะมีการแก้ไขปรับปรุงราคาประเมินทุนทรัพย์ดังกล่าว และมีผลใช้บังคับภายหลังวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๙ ก็ไม่มีผลย้อนหลังต่อการประเมินภาษีประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ แต่อย่างใด และไม่ใช้กรณีที่ผู้เสียภาษีจะขอรับเงินคืนได้ตามมาตรา ๕๔	- พระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๗๓ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ข้อ ๙ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๘๔๓ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๘๙๑ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๑๑๐๖ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๗ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๗๙๓ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๘

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกฎหมายและระเบียบ
๒๑	การคัดค้านและอุทธรณ์การประเมินภาษี	๒๑.๑ ผู้เสียภาษีที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษีตามมาตรา ๔๔ หรือการทบทวนการประเมินตามมาตรา ๕๓ หรือการเรียกเก็บภาษีตามมาตรา ๖๑ มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านตามแบบ ภ.ด.ส.๑๐ ต่อผู้บริหารท้องถิ่นภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับการประเมินภาษีหรือการเรียกเก็บภาษี และผู้บริหารท้องถิ่นต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง โดยผู้บริหารท้องถิ่นต้องแจ้งคำสั่งพร้อมเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้เสียภาษีโดยไม่ชักช้า หากผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาคำร้องของผู้เสียภาษีไม่แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน ให้ถือว่าผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี (๑) กรณีผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาเห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษีว่าการประเมินหรือการเรียกเก็บภาษีไม่ถูกต้อง ให้ดำเนินการ ดังนี้ (๑.๑) มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสียภาษีทราบ โดยแจ้งจำนวนภาษีที่จะต้องชำระตามคำร้อง หรือจำนวนภาษีที่ต้องชำระซึ่งน้อยกว่าคำร้องไปยังผู้เสียภาษี (ไม่ต้องส่งแบบ ภ.ด.ส. ๖ - ๘) และหากผู้เสียภาษีชำระภาษีไปแล้วเกินกว่าจำนวนค่าภาษีที่ต้องเสีย ให้แจ้งผู้เสียภาษีมารับเงินคืนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง โดยไม่ต้องยื่นคำร้องขอรับเงินคืนตามแบบ ภ.ด.ส. ๙ (๑.๒) แจ้งให้พนักงานประเมินแก้ไขแบบแสดงรายการคำนวณภาษี (ภ.ด.ส. ๗ - ๘) และจำนวนเงินในทะเบียนคุมผู้เสียภาษี โดยลงลายมือชื่อพนักงานประเมินกำกับตรงบริเวณที่แก้ไขและดำเนินการถอนคืนเงินรายรับตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ทั้งนี้ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเหตุจำเป็นทำให้ไม่สามารถเบิกจ่ายเงินคืนให้แก่ผู้เสียภาษีได้ภายใน ๑๕ วัน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชี้แจงเหตุผลความจำเป็น และกำหนดวันมารับเงินคืนครั้งใหม่ให้แก่ผู้เสียภาษีทราบโดยเร็วต่อไป (๒) กรณีผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาไม่เห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี โดยเห็นว่าการประเมินภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกต้อง ให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้ (๒.๑) ให้มีหนังสือแจ้งยืนยันผลการพิจารณาโดยระบุเหตุผลให้ผู้เสียภาษีทราบ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีโดยยื่นอุทธรณ์ต่อผู้บริหารท้องถิ่นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๔ มาตรา ๕๓ มาตรา ๖๑ มาตรา ๗๓ และมาตรา ๘๒ - พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๐ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ข้อ ๙ - ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๙๔ และระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการตรวจเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๕๐๖๕ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๙๘๒๔ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๓๗๑ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๗ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๘๗๔๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๗ - ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๖

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกฎหมายและระเบียบ
		(๒.๒) หากเห็นว่ากรณีที่จะต้องชำระภาษีเพิ่มเติม ให้แจ้งพนักงานประเมินพิจารณาทบทวนการประเมินภาษี เพื่อประเมินภาษีเพิ่มเติมตามมาตรา ๕๓ โดยผู้เสียภาษีที่ได้รับแจ้งการประเมินเพิ่มเติม มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการประเมินภาษีเฉพาะในส่วนที่เพิ่มเติมต่อผู้บริหารท้องถิ่นได้ ๒๑.๒ กรณีผู้เสียภาษียื่นคำร้องคัดค้านการประเมินภาษีเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือระยะเวลาที่ผู้บริหารท้องถิ่นได้ขยายออกไป ผู้เสียภาษีย่อมเสียสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคัดค้านการประเมินภาษี ขณะเดียวกันผู้บริหารท้องถิ่นย่อมไม่มีอำนาจที่จะรับคำร้องคัดค้านการประเมินภาษี อย่างไรก็ดี แม้ผู้บริหารท้องถิ่นจะไม่มีอำนาจรับคำร้องคัดค้านการประเมินภาษีที่ยื่นเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย แต่ผู้บริหารท้องถิ่นอาจนำคำคัดค้านที่ยื่นเกินระยะเวลานั้นไว้เพื่อใช้เป็นข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาทบทวนการประเมินภาษีได้ตามกฎหมาย ๒๑.๓ กรณีผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาไม่เห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี ให้ผู้เสียภาษีมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัด โดยยื่นอุทธรณ์ต่อผู้บริหารท้องถิ่นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง และให้ผู้บริหารท้องถิ่นส่งคำอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัดภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ ซึ่งในชั้นการพิจารณาอุทธรณ์ หากเห็นว่าพยานหลักฐานที่จำเป็นแก่การพิสูจน์หลักฐานไม่เพียงพอที่จะเสนอคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัด ให้ข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัดดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมโดยการออกไปตรวจสอบที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้อุทธรณ์เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัย ๒๑.๔ การแจ้งผลการพิจารณาเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับคำร้องคัดค้านของผู้เสียภาษี ให้ผู้บริหารท้องถิ่นระบุระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณา เพราะหากไม่แจ้งกำหนดวันดังกล่าว จะมีผลทำให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์เริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ หรือถ้าไม่มีการแจ้งใหม่ และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลาสั้นกว่า ๑ ปี ให้ขยายเป็น ๑ ปี นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณา	

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		๒๑.๕ การคัดค้านและการอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการชำระภาษี หากผู้เสียภาษีไม่ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด จะถือเป็นภาษีค้างชำระ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องแจ้งรายการภาษีค้างชำระให้สำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขา เพื่อระงับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม และเมื่อพ้น ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือน ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษี เพื่อนำเงินมาชำระภาษีค้างชำระเบี้ยปรับ และเงินเพิ่มได้ เว้นแต่ผู้เสียภาษีได้ยื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่นขอให้ทุเลาการชำระภาษีไว้ก่อน และผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีเฉพาะส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นจากจำนวนภาษีที่ต้องเสียในปีก่อน และจะสั่งให้วางหลักประกันตามที่เห็นสมควรก็ได้ (การทุเลาการชำระภาษีมีผลเพียงยังไม่ต้องแจ้งระงับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม และยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษี โดยผู้เสียภาษียังคงมีภาระตามกฎหมายที่จะต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่มในส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นเช่นเดิม แม้จะได้รับทุเลาการชำระภาษี) ๒๑.๖ การยื่นคำร้องขอให้ทุเลาการชำระภาษี อาจยื่นได้ตั้งแต่วันที่ยื่นคำร้องคัดค้านการประเมินภาษี จนถึงวันที่กระบวนการคัดค้านหรืออุทธรณ์จะถึงที่สุด ๒๑.๗ ผู้เสียภาษีมีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษี โดยฟ้องเป็นคดีต่อศาลภาษีอากรกลางภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ทั้งนี้ คำวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นการทำคำสั่งทางปกครองขึ้นใหม่ ซึ่งมีผลบังคับเหนือคำสั่งเดิมของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่จึงไม่มีอำนาจเพิกถอนคำสั่งเพื่อให้มีผลลบล้างคำสั่งทางปกครองใหม่ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัด หากเจ้าหน้าที่เห็นว่า มีเหตุที่อาจเปลี่ยนคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัดเพื่อขอให้ทบทวนการพิจารณา	

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกฎหมายและระเบียบ
๒๒	การปรับปรุงฐานข้อมูลตามแบบ ภ.ด.ส.๑-๔	เมื่อผลการพิจารณาทบทวนการประเมินภาษีการคัดค้านและอุทธรณ์การประเมินภาษีเป็นที่ยุติแล้วให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปรับปรุงฐานข้อมูลตามแบบบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ภ.ด.ส. ๓) บัญชีรายการอาคารชุด (ภ.ด.ส. ๔) รวมถึงบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ (ภ.ด.ส. ๑ และ ภ.ด.ส. ๒) เพื่อประโยชน์ในการประเมินภาษีตามการใช้ประโยชน์ในปีถัดไปโดยไม่ต้องปิดประกาศและจัดส่งให้ผู้เสียภาษียานั้นทราบอีก	
๒๓	การเร่งรัดภาษีค้างชำระ	๒๓.๑ กรณีผู้เสียภาษีได้รับหนังสือแจ้งการประเมินภาษีแล้ว ไม่ได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือเป็นภาษีค้างชำระ ต้องชำระภาษีค้างชำระพร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ๒๓.๒ ให้มีหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีที่ค้างชำระภาษีภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๙ หรือภายในกำหนดเวลาที่ผู้บริหารท้องถิ่นขยายออกไป เพื่อให้มาชำระภาษีพร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม โดยกำหนดระยะเวลาชำระภาษีในหนังสือแจ้งเตือนไว้นับไม่น้อยกว่า ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือน และแจ้งสิทธิคัดค้านการเรียกเก็บภาษีภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่รับแจ้งการเรียกเก็บภาษี ตามแบบตัวอย่างหนังสือแจ้งเตือน ๒๓.๓ ถ้าผู้เสียภาษีไม่ได้ชำระภาษีภายในกำหนดเวลาของหนังสือแจ้งเตือน เมื่อพ้น ๙๐ วันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งเตือน และคำสั่งทางปกครองกำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ ยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษี ๒๓.๔ การยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน ต้องไม่เกินกว่าความจำเป็นที่พอจะชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น โดยให้นำวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจนำวิธีการบังคับคดีโดยเจ้าพนักงานบังคับคดีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับได้ด้วย และในกรณีขององค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล และเมืองพัทยา จะดำเนินการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๕๘ ถึงมาตรา ๖๘ - พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๒/๑ การบังคับทางปกครอง - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๘ ถึงข้อ ๓๕ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว๒๓๑๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๔๓๙ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๒๓๑ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗ - หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๕๐๘ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๓/๗๙๐๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		๒๓.๕ ให้แจ้งรายการภาษีค้างชำระให้สำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขา ซึ่งที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่ในเขตท้องที่ของสำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขานั้นทราบภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๙ หรือภายในกำหนดเวลาที่ผู้บริหารท้องถิ่นขยายออกไป เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ ตามแบบตัวอย่างหนังสือแจ้งระงับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๖๗ ๒๓.๖ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ระหว่างมีหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีค้างชำระ แต่ยังไม่ได้แจ้งรายการภาษีค้างชำระให้สำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขา และต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถแจ้งภาษีค้างชำระเพื่อระงับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมได้ แต่ต้องดำเนินการมาตรการบังคับภาษีค้างชำระด้วยวิธีการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน หรือฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับภาษีค้างชำระ ๒๓.๗ กรณีลูกหนี้ถูกเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการขายทอดตลาดที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามคำพิพากษาของศาล ก่อนทำการขายทอดตลาด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งรายการภาษีค้างชำระต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเจ้าพนักงานบังคับคดี และเมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดแล้วจะกันเงินที่ได้รับจากการขายทอดตลาดไว้เท่ากับค่าภาษีค้างชำระส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อชำระหนี้ค่าภาษีค้างชำระ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นต้นไป การแจ้งรายการภาษีค้างชำระระหว่างกรมบังคับคดีกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) มีแผนจะดำเนินการผ่านระบบบูรณาการทะเบียนทรัพย์สินของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (LTAX ONLINE) เพื่อเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลภาครัฐในการให้บริการประชาชนตามพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง มาตรการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐในการบริหารราชการและให้บริการประชาชนในสภาวะวิกฤต	

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		๒๓.๘ กรณีลูกหนี้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ถ้ามูลแห่งหนี้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ แต่สำหรับกรณีมูลแห่งหนี้เกิดขึ้นหลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งรายการภาษีค้างชำระสำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ซึ่งมีหน้าที่จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ผู้ค้างชำระทราบ เพื่อนำเงินมาชำระค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ๒๓.๙ เมื่อผู้เสียภาษีรายได้มาชำระภาษีที่ค้างชำระครบถ้วนแล้วทั้งปีภาษีปัจจุบันและปีภาษีที่ผ่านมาหรือเป็นกรณีที่เป็นการขายทอดตลาดที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามคำพิพากษา และเจ้าพนักงานบังคับคดีได้แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งรายการภาษีค้างชำระแม้จำนวนเงินที่ได้รับไม่มีหรือน้อยกว่าค่าภาษีค้างชำระให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหนังสือแจ้งยกเลิกการระงับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง หรือห้องชุด ตามแบบตัวอย่างหนังสือแจ้งยกเลิกการระงับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ๒๓.๑๐ กรณีห้องชุดซึ่งสามารถแบ่งแยกการคำนวณภาษีของห้องชุดได้อย่างชัดเจน หากปรากฏหลักฐานว่าไม่มีภาษีค้างชำระสำหรับห้องชุดนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถยกเลิกการระงับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในห้องชุดดังกล่าวได้ ๒๓.๑๑ ภายหลังจากที่มีหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีค้างชำระแล้ว หากผู้เสียภาษียังไม่มาชำระภาษีค้างชำระ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีหนังสือเร่งรัดติดตามให้ผู้เสียภาษีมาชำระภาษีค้างชำระทั้งปีภาษีปัจจุบันและปีภาษีที่ล่วงมาแล้วได้ โดยไม่ถือเป็นการแจ้งเตือนตามมาตรา ๖๑	
๒๔	การสืบสวนหาทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษี	เมื่อสิ้นสุดกำหนดระยะเวลาตามหนังสือแจ้งเตือนภาษีค้างชำระ หากผู้เสียภาษียังคงเพิกเฉยไม่ชำระภาษีค้างชำระ พร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ให้พนักงานเก็บภาษีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการสืบสวนหาทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษี ดังนี้	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ วรรคสอง และมาตรา ๖๒ ถึงมาตรา ๖๗

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		๒๔.๑ ทำหนังสือสอบถามสถาบันการเงิน สหกรณ์ ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย กรมที่ดิน กรมการขนส่งทางบก กรมทรัพย์สินทางปัญญา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีหน้าที่ควบคุมทรัพย์สินที่มีทะเบียนเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษี ตามแบบตัวอย่างแนบท้าย ๒๔.๒ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการบังคับชำระหนี้ภาษีค้างชำระ นอกจากการขอเฝ้าตัวข้าราชการมาช่วยปฏิบัติงาน เป็นการชั่วคราวตามหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้ว อาจร้องขอให้สำนักงานอัยการสูงสุด รวมถึงหน่วยงานอื่นดำเนินการสืบหาทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษีแทน หรืออาจยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลเพื่อให้ศาลออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อบังคับชำระหนี้ภาษีค้างชำระ ๒๔.๓ ให้ผู้บริหารท้องถิ่น (เฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และเมืองพัทยา) รวบรวมข้อมูลตามข้อ ๒๔.๑ เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนออกคำสั่งเป็นหนังสือยึดอายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน	- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๓/๑๐ มาตรา ๖๓/๑๑ และมาตรา ๖๓/๑๕ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๙๒๒๙ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๘
๒๕	เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม	หากผู้เสียภาษีไม่ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือเป็นผู้ค้างชำระภาษี โดยต้องเสียค่าภาษีที่ค้างชำระ รวมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ดังนี้ ๒๕.๑ เบี้ยปรับ แล้วแต่กรณี ดังนี้ (๑) ผู้เสียภาษีมาชำระภาษีก่อนจะได้รับหนังสือแจ้งเตือนให้คิดเบี้ยปรับร้อยละ ๑๐ ของจำนวนภาษีค้างชำระ (๒) ผู้เสียภาษีมาชำระภาษีภายในกำหนดของหนังสือแจ้งเตือน ให้คิดเบี้ยปรับร้อยละ ๒๐ ของจำนวนภาษีค้างชำระ (๓) ผู้เสียภาษีไม่ได้ชำระภาษีภายในกำหนดของหนังสือแจ้งเตือน ให้คิดเบี้ยปรับร้อยละ ๔๐ ของจำนวนภาษีค้างชำระ ๒๕.๒ เงินเพิ่มร้อยละ ๑ ต่อเดือนของจำนวนภาษีค้างชำระ เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน โดยให้เริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลาชำระภาษีจนถึงวันที่มีการชำระภาษี แต่ไม่เกินกว่าจำนวนภาษีที่ต้องชำระ	- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๘ - พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๘ ถึงมาตรา ๗๒ - พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๖๔ วรรคสอง - กฎกระทรวงการงดหรือลดเบี้ยปรับ พ.ศ. ๒๕๖๒ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๒๓๑ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
		๒๕.๓ กรณีที่ผู้เสียภาษียื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระภาษี และผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติให้ขยายกำหนดระยะเวลาดังกล่าว (เฉพาะราย) และได้มีการชำระภาษีภายในกำหนดระยะเวลาที่ขยาย เงินเพิ่มให้ลดลงเหลือร้อยละ ๐.๕ ของเดือนหรือเศษของเดือน โดยไม่ต้องเสียเบี้ยปรับ และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่ขอขยายให้คิดเบี้ยปรับ และเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๑ ต่อเดือน จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ๒๕.๔ เบี้ยปรับอาจคิดได้ในกรณีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างนั้น ถูกยึดหรืออายัดตามกฎหมาย โดยผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะต้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อผู้บริหารท้องถิ่นภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ของปีภาษีนั้น และผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจสั่งงดเบี้ยปรับนับแต่วันที่ศาลหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ๒๕.๕ กรณีวันสุดท้ายของกำหนดระยะเวลาในการชำระภาษีตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันทำการถัดไปเป็นวันสุดท้ายของกำหนดระยะเวลาในการชำระภาษี	
๒๖	การรวบรวมและจัดส่งข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	๒๖.๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมายังคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดภายในเดือนมกราคมของทุกปี ผ่านระบบข้อมูลกลางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดทำขึ้น โดยข้อมูลประกอบด้วย (๑) รายงานสรุปผลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ จำนวนผู้เสียภาษี จำนวนเงินภาษีที่จัดเก็บได้ จำนวนผู้ค้างชำระภาษี และจำนวนเงินภาษีค้างชำระ (๒) ข้อมูลการคำนวณภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้เสียภาษีทุกรายตามแบบแสดงรายการคำนวณภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ๒๖.๒ ให้คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด และกรุงเทพมหานครจัดส่งข้อมูลตามข้อ ๒๖.๑ พร้อมทั้งเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมายังกระทรวงมหาดไทยภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๗๐ ๒๖.๓ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะประมวลผลข้อมูลที่ได้รับรายงานและจัดส่งข้อมูลไปยังกระทรวงการคลัง และคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเดือนมีนาคม ๒๕๗๐	- พระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๔ - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกฎหมายและระเบียบ
		๒๖.๔ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะนำรายงานข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งไปพิจารณาประกอบการเสนอของบประมาณเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ในปีงบประมาณต่อไป	
๒๗	การขยายระยะเวลาดำเนินการตามกฎหมาย	๒๗.๑ กรณีมีเหตุจำเป็นทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามกำหนดระยะเวลาในพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง หากผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาเห็นเป็นการสมควร อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่ออนุมัติให้ขยายหรือให้เลื่อนกำหนดระยะเวลาเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเฉพาะรายของผู้เสียภาษี ก่อนกำหนดเวลาตามขั้นตอนนั้นจะสิ้นสุดลงได้ตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้ ซึ่งไม่ควรเกินปีภาษีที่จัดเก็บนั้น เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒๗.๒ การพิจารณาอนุมัติให้ขยายหรือให้เลื่อนกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๒๗.๑ ต้องไม่กระทบสิทธิในการชำระภาษีของประชาชน เช่น กรณีการขยายกำหนดระยะเวลาในการแจ้งประเมินภาษี ควรทิ้งช่วงระยะเวลาให้ผู้เสียภาษียื่นชำระภาษีภายใน ๒ เดือน และถ้าผู้เสียภาษีได้มีการเสียภาษีภายในกำหนดเวลาที่ขยาย ผู้เสียภาษีไม่ต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละ ๐.๕ ตามมาตรา ๗๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒๗.๓ กรณีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบให้ขยายกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามกฎหมายออกไปภายหลังจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ขยายกำหนดระยะเวลาดำเนินการไปแล้ว ให้ยึดกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามกรอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เว้นแต่ระยะเวลาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ขยายออกไปเกินกว่าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบ ให้ยึดตามกรอบระยะเวลาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๗๐ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เฉพาะกรณีและผู้เสียภาษีได้รับแบบแจ้งการประเมินภาษีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาชำระภาษีเพราะพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดซึ่งมิใช่ความผิดของผู้เสียภาษี ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๗๕๑ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

ที่	ขั้นตอน	แนวทางดำเนินการ	ข้อกำหนดและระเบียบ
๒๘	การขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	๒๘.๑ กรณีเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา มีปัญหาทางกฎหมายหรือปัญหาทางปฏิบัติ สามารถขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำจากคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด ๒๘.๒ เมื่อคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดมีคำปรึกษาหรือคำแนะนำแล้ว คณะกรรมการดังกล่าวจะส่งคำปรึกษาหรือคำแนะนำนั้นมายังกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณา ๒๘.๓ กรณีกระทรวงมหาดไทยเห็นด้วยกับคำปรึกษาหรือคำแนะนำดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยจะแจ้งเวียนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทราบ หากกระทรวงมหาดไทยไม่เห็นด้วยกับคำปรึกษาหรือคำแนะนำ กระทรวงมหาดไทยจะส่งเรื่องพร้อมทั้งความเห็นไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ๒๘.๔ เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีความเห็นแล้วจะแจ้งความเห็นไปยังผู้ขอคำปรึกษา และแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบเพื่อแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทราบด้วย ๒๘.๕ กรณีกรุงเทพมหานครสามารถขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำจากคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้โดยตรง ๒๘.๖ กรณีกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยหรือคำแนะนำของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบเพื่อให้ถือปฏิบัติแล้ว ให้คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดใช้ความเห็นของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้ให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำไปแล้ว ตอบข้อหารือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องที่ข้อเท็จจริงไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเรื่องที่คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเคยมีมติ โดยไม่ต้องเสนอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาอีก	- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๑ ถึงมาตรา ๒๓ - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๖ - หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๒๔๔ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔